

Postoje české veřejnosti k zaměstnávání cizinců – březen 2010

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2010, v10-03</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>1. – 8. 3. 2010</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1079</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>OV.46, OV.49</i>
Zveřejněno dne:	<i>7. dubna 2010</i>
Zpracovali:	<i>Jan Červenka</i>

V rámci svého březnového šetření CVVM zkoumalo názory české veřejnosti na to, jak by se mělo přistupovat k zaměstnávání cizinců. Konkrétně šetření zjišťovalo obecný postoj občanů k zaměstnávání cizinců a dále i některé dílčí názory na tuto problematiku, na které se zaměřila baterie výroků, s nimiž respondenti vyjadřovali buď souhlas, nebo nesouhlas.

Tabulka 1: Zaměstnávání cizinců v ČR¹ (%)

	5/2003	3/2008	3/2009	3/2010
rozhodně ano	5	11	7	9
spíše ano	40	57	48	46
spíše ne	35	21	28	31
rozhodně ne	9	4	8	8
neví	11	7	9	6

Pozn.: Procenta ve sloupci.

Pokud jde o obecný postoj veřejnosti k zaměstnávání cizinců (viz tabulku 1), zřetelně nadpoloviční většina občanů (55 %) to považuje za správné, zatímco asi dvě pětiny (39 %) vyjadřují opak. Od posledního výzkumu z března loňského roku se výsledek statisticky významně neposunul, avšak v porovnání s rokem 2008 je podpora zaměstnávání cizinců výrazně nižší. I navzdory tomu ovšem

¹ Otázka: „Domníváte se, že je správné zaměstnávat cizince v ČR? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.“

oproti roku 2003 stále zůstává patrný posun ve prospěch souhlasného postoje k zaměstnávání cizinců, když tehdy byly oba podíly vyrovnané.

Podrobnější analýza ukázala, že zaměstnávání cizinců má relativně vyšší podporu mezi absolventy vysokých škol či středních škol s maturitou, dotázanými s dobrou životní úrovní, podnikateli a živnostníky, lidmi radícími se na pravolevé politické škále napravo od středu a voliči TOP 09. Naopak nesouhlas se zaměstnáváním cizinců častěji zazníval od lidí vyučených bez maturity či pouze se základním vzděláním, důchodců, dotázaných nad 60 let, respondentů se špatnou životní úrovní, dotázaných hlásících se jednoznačně k levici, stoupců KSČM a nevoličů.

Tabulka 2: Souhlas/nesouhlas s výroky (%)

	5/2003	3/2008	3/2009	3/2010
Při přijímání do práce je správné upřednostňovat cizince ze zemí EU oproti jiným cizincům.	29/54	37/49	41/45	42/42
Levná cizí pracovní síla ohrožuje současné zaměstnávání českých občanů.	83/12	66/28	78/17	81/14
Příliv cizího kapitálu zlepšuje situaci na našem trhu práce.	58/26	59/20	53/25	53/27
Cizinci by se měli zaměstnávat jen v profesích, o něž občané ČR nemají zájem.	63/28	62/30	66/26	63/29
Zaměstnávání cizinců by se mělo omezit v oblastech s vysokou nezaměstnaností.	81/12	69/20	78/14	76/15

Pozn.: Údaje v procentech, dopočet do 100 % ke každé dvojici tvoří odpovědi „neví“.

Respondenti se rovněž vyjadřovali k baterii výroků týkajících se působení cizinců na českém trhu práce (viz tabulku 2). Výsledky ukazují, že většina občanů se kloní k názoru, že cizí levná pracovní síla ohrožuje současné zaměstnávání českých občanů a že zaměstnávání cizinců by se mělo omezit v oblastech s vysokou nezaměstnaností. Obdobně převažuje i mínění, že cizinci by se měli zaměstnávat jen v profesích, o které čeští uchazeči o práci nemají zájem. V otázce, zda by při přijímání do práce měli být upřednostňováni cizinci ze zemí EU před ostatními, je česká veřejnost značně rozpolcená, když obě stanoviska prakticky shodně zastávají o málo více než dvě pětiny občanů, což představuje poměrně zásadní změnu oproti letům 2003 a ještě i 2008, kdy celkem jednoznačně převažoval názor, že by uchazeči o práci ze zemí EU neměli být při přijímání upřednostňováni před ostatními cizinci. O málo více než polovina Čechů souhlasí s tím, že příliv zahraničního kapitálu zlepšuje situaci na našem trhu práce, naopak asi čtvrtina dotázaných v šetření uvedla opak. Oproti šetření z minulého roku se zaznamenané změny pohybovaly vždy v rámci statistické chyby.